

Samenvatting Engels Literatuurgeschiedenis

Samenvatting door een scholier

6e klas vwo

2704 woorden

2 jaar geleden

★ 10

2 keer beoordeeld

Vak

Engels

Engelse literatuurgeschiedenis:

Old English Period:

<http://wp.digischool.nl/engels/oefenen/english-literature/old-english-oudengels/>

Beowulf:

- Geschreven tussen 8^e en 11^e eeuw
- Basis van Engelse literatuur
- Geschreven in oud-Engels
- Verteld over een wereld voor het Christendom (heidenen). Verteller plaatst wel alles in christelijke context.
- Episch gedicht: lang verhalend gedicht dat d avonturen en goede daden van een held beschrijft. Deze held speelt de hoofdrol.
- Beowulf is geschreven in een tijd dat het niet normaal was voor de gewone mens om te schrijven. → daarom niet bekend of het oorspronkelijk is of een latere versie
- Stukken zoals deze werden voorgedragen op feesten (niet gewoon lezen) → uit het hoofd kennen, maar met muziek begeleiding.
- Om beter te onthouden werd alliteratie gebruikt: een serie woorden of lettergrepen die met dezelfde klank beginnen.
- Voorouders van de Angelsaksen waarbij heldhaftige krijgers dingen konden die anderen niet konden en natuurlijk overwinnen, gevolgd met de dood. Sterk geloof in het noodlot.
- Grendel, een trolachtig monster, tiranniseert Hereot (grote zaal gebouwd door koning van Denen). Beowulf hoort hiervan en schiet samen met 14 mannen te hulp. Beowulf verslaat Grendel in een gevecht. (later ook de moeder van Grendel). Later als Beowulf 50 jaar is moet hij een draak verslaan, dit lukt hem niet en hij gaat dood. Later lukt het zijn neef wel.

Middle English Period:

<http://wp.digischool.nl/engels/oefenen/english-literature/middle-english-period-1066-1500/>

- 1066: Normandiërs, onder leiding van Willem de Veroveraar vielen Engeland binnen en versloegen koning Harold.
 - Frans-Normandische koningen en cultuur domineerden 300 jaar
- Frans was de taal van de edelen
- Latijn was de hoofdtaal in de kerk
- De gewone mens sprak Engels (met verschillende dialecten)
 - Geschriften hebben deze dialecten ook
- Loop van 14^e eeuw: Engels werd de nationale taal.
- Bron van vermaak: luisteren en vertellen van verhalen
 - Ridderromans zijn hieruit overgebleven
 - Combinatie van liefde en avontuur
 - Voorbeeld: Havelock the Dane (1280-1290)
 - Prins Havelock wordt op jonge leeftijd een wees. Op het sterfbed van zijn vader belooft Godard aan hem Havelock te beschermen. Na de dood van de koning verbreekt Godard zijn belofte en draagt de visser Grim op Havelock te doden in ruil voor zijn vrijheid. Grim ontfermt zich echter over Havelock en neemt hem mee naar Engeland.

Ook daar heeft zich in de tussentijd een soortgelijk verhaal zich afgespeeld met Goldborow, die de dochter is van koning Athelwold.

Havelock groeit op tot een sterke en lange man. Natuurlijk ontmoet hij Golborow, komt hij er achter wie hij is, gaat naar Denemarken om zijn troon op te eisen, trouwt met Goldborow en wordt zo koning van Denemarken en Engeland.

- Keltische koning Arthurromans waren ook uit deze tijd.
- The Canterbury Tales:
 - Verzameling van verschillende verhalen
 - Geschreven door Geoffrey Chaucer
 - Raamvertelling
 - Veel verschillende thema's: hoofse liefde, verraad, gierigheid en overspel
 - Omdat Chaucer in Engels schreef, werd Engels de standaard taal waarin geschreven werd, dit in het Londons dialect.

Renaissance:

(onderverdeeld in 5 delen)

<http://wp.digischool.nl/engels/oefenen/english-literature/renaissance-1500-1660/>

- 1476: William Caxton introduceerde drukpers in Engeland à eerste drukker
 - Er werd gedrukt in het Engels
- Renaissance is ontstaan in Italië
 - De vernieuwde aandacht voor Griekse en Romeinse cultuur dat een extra impuls kreeg door de val van Constantinopel (Istanboel) à einde van Romeinse rijk 1453
 - Hierdoor kwamen veel Griekse geschriften naar het westen. Door de boekdrukkers werden de gedichten vertaald naar Engels en dus voor meer mensen beschikbaar.
 - Belangrijkste elementen Renaissance:
 - Individualiteit
 - Wereldlijkheid
 - Dit is het begin van het humanisme

1. The Early Tudor Period:

<http://wp.digischool.nl/engels/oefenen/english-literature/renaissance-1500-1660/the-early-tudor-period/>

- Henry VII: eerste koning van het huis van Tudor
 - Verenigde het koninkrijk
 - Bracht vrede en stabiliteit in het land
 - Henry VIII (zijn zoon) versterkte dit door
 - De macht van de staat te centraliseren
 - Hij stichtte ook de Anglicaanse kerk (met zichzelf als leider)
- 3 belangrijke schrijvers uit deze tijd:
 - Sir Thomas Wyatt
 - Henry Howard (Earl of Surrey)
 - Sir Thomas More

- Sir Thomas Wyatt
 - 1503-1542
 - Diplomaat aan het Engelse hof onder Henry VIII
 - In Frankrijk en Italië kwam hij in aanraking met de dichtkunst
 - Hij introduceerde de **sonnet** in de Engelse poëzie

- Henry Howard, Earl of Surrey
 - 1517-1547
 - Samen met Thomas Wyatt de eerste die de sonnetvorm gebruikte
 - Howard gaf het rijmschema 3 coupletten van 4 regels met op het laatst 2 rijmende regels (kwatrijn)
 - Dus: abab, cdcd, efef, gg
 - Dit werd het Shakespearean

- Sir Thomas More
 - Staatsman, jurist en schrijver
 - Belangrijkste werk: Utopia (1516)
 - Origineel in het Latijn.
 - 1551 uitgegeven in het Engels
 - Geeft een beeld van hoe men dacht en waar men op hoopte in het begin van de 16^e eeuw
 - Utopia is opgedeeld in twee delen:
 - Aanklacht tegen de maatschappij zoals More hem kent: Onderdrukking van de gewone mens door koning en edelen
 - De samenleving op een niet-bestaand eiland Utopia: haar politieke, sociale en godsdienstige gebruiken
 - Boek is geschreven als gesprek tussen 3 mensen: Peter Giles, Thomas More en Raphael Hythlodæus
 - Raphael vertelt het verhaal van zijn bezoek aan Utopia
 - Is de beste samenleving ooit
 - Men kent geen privébezit
 - Men is niet gericht op eigenbelang
 - Dus gebaseerd op sociale gelijkheid
 - Raphael = boodschapper van de Heer en Hythlodæus = verkoper van onzin

2. Elizabethan Age:

- 1558-1603
- Gedomineerd door de regeringsperiode van Koningin Elizabeth
- Kenmerken:
 - Grote politieke, economische en culturele ontwikkelingen
 - Golden Age
 - Sterk individualisme en hoge idealen
 - Hoe wordt je een perfecte gentleman, heerser, soldaat?
 - Grote mentale en lichamelijke activiteit
 - Veel ontdekkingen in de geest alsook in het verkennen van de wereld à grenzeloze ambitie
 - Sterk nationalisme
 - Veel literatuur op glorieuze geschiedenis en veel gedichten waarin de Koningin geprezen en aanbeden wordt
 - Erkenning van de waarde van poëzie en hun schrijvers
 - Poëzie schrijven wordt essentieel voor volledig ontwikkelde mens
- Het gevoel van Nationale trots werd versterkt door het verslaan van de Spaanse Armada 1588
- Renaissance kwam tot de volledige bloei
- Veel Lyrische poëzie
 - Waarin schrijver emoties vertaalt
 - De sonnet werd hiervoor gebruikt
 - Sir Philip Sidney
 - Edmund Spenser
 - William Shakespeare
- Ook veel **herdersgedichten**
 - Hierin werd een wereld beschreven waarin edelen herders en herderinnen waren in een onbedorven landschap. De romantische omgeving wordt geïdealiseerd (liefde een grote rol)

- Edmund Spenser:
 - Hij probeerde voorbeelden van de Klassieken en van de Franse en Italiaanse dichters te combineren

- Sonnetten: in Engelse vorm, maar met eigen rijmschema
- Meesterwerk: The Faerie Queen
 - Langste gedicht in Engelse taal
 - Strofes: 9 regels
 - Rijmschema: ababbcbcc (Spenseriaanse strofe)
 - Boek beschrijft de avonturen van een ridder die op pad is gestuurd door de feeënkoningin, Gloriana. Hiermee wordt Elizabeth I bedoeld. De ridders vertegenwoordigen deugden: heiligheid (holiness), matigheid, (temperance), kuisheid (chastity), vriendschap (friendship), rechtvaardigheid (justice), en hoffelijkheid (courtesy). Al deze deugden komen samen in één ultieme held: Koning Arthur.

- William Shakespeare:
 - 1564-1616
 - Grootst schrijver van Engeland, omdat hij veel invloed op de taal heeft gehad
 - Shakespeare schreef zijn stukken om gespeeld te worden, niet gelezen
 - 4 periodes:
 - Periode 1
 - Speelse komedies, waarbij het plot ingewikkeld is (Romeo and Juliet)
 - Periode 2:
 - Historiespelen en romantische komedies. Het plot draait om verborgen identiteiten en vermommingen. Shakespeare geeft hier commentaar op aspecten van het leven, zoals eerlijkheid (As You Like It)
 - Periode 3:
 - Tragedies, toneelstukken vol van twijfel, desillusie en lopen over het algemeen niet goed af. (Hamlet, Macbeth, Othello)
 - Periode 4:
 - Romantische komedies. Verschil met eerdere romantische komedies is: het feit dat zijn latere komedies filosofischer van aard zijn. (The Tempest)

3. Jacobean Age:

<http://wp.digischool.nl/engels/oefenen/english-literature/renaissance-1500-1660/jacobean-age-1603-1625-2/>

- 1603-1625
- Regeringsperiode van James I
- Golden Age werd onder hem doorgezet
- Shakespeare schreef hier The Tempest, King Lear en Macbeth
- Belangrijkste literaire persoon:
 - Ben Jonson (1572-1637)
 - Invloed nam toe met de komedie Volpone (1606)
 - Voornamelijk schrijver van komedies
 - Heel anders dan Shakespeare
 - Humorenleer:
 - De sanguinicus → het levendige temperament
 - De cholericus → het actieve temperament
 - De melancholicus → het sombere temperament
 - De flegmaticus → het trage temperament
- Poëzie:
 - Gedomineerd door Metaphysical Poets
 - Een aantal dichters die met onconventionele stilistische vormen om het rationele met het emotionele te vinden
 - John Donne

- King James Bible
 - Proza: vertaling van de bijbel in opdracht van King James I (1604-1611)

4. Caroline Age:

<http://wp.digischool.nl/engels/oefenen/english-literature/renaissance-1500-1660/caroline-age-1625-1649/>

- Regeringsperiode van Charles I
- Gekenmerkt door:
 - Toenemende religieuze en sociale spanningen tussen de Koning en het Parlement
 - Uiteindelijk werd dit de Civil War (1642-1651)
 - Charles I werd in 1649 onthoofd
- Poëzie:
 - Gedomineerd door Cavalier Poets
 - Groep dichters die aan de kant van Charles I stonden
 - Richard Lovelace
 - Gedomineerd door de Puriteiten
 - Aanhangers van het parlement
 - Vonden dat de Anglicaanse kerk te veel Katholieke elementen had en hingen een striktere vorm van het Protestantse geloof aan
 - John Milton
- Drama:
 - Drama groeide bij Elizabethan Age, maar kwam later tot verval. Theaters kregen het moeilijk en werden later zelfs gesloten door de Puriteinen.

5. Commonwealth Period

<http://wp.digischool.nl/engels/oefenen/english-literature/renaissance-1500-1660/commonwealth-period-1649-1660/>

- 1649-1660
- Na de onthoofding van Charles I werd Engeland geregeerd door het parlement
- 1653: Oliver Cromwell aan de macht
 - Titel: Lord Protector of the Commonwealth
 - Overleden in 1658
 - Daarna kreeg zijn zoon Richard deze titel
- 1660: Monarchie hersteld met aantreden van Charles II als koning
- Poëzie:
 - Belangrijkste dichters:
 - Andrew Marvell (1621-1678)
 - Dichter en parlementariër
 - Schreef veel politieke pamfletten
 - John Milton (1608-1674)

Restoration:

<http://wp.digischool.nl/engels/oefenen/english-literature/restoration/>

- Naam: het herstellen van de monarchie
- John Milton:
 - 1667: Paradise Lost
 - Beste episch gedicht in Engelse taal
 - Paradise Lost vertelt het verhaal van de verleiding van Adam en Eva in Het Paradijs, gevolgd door hun verbanning en straf. Dit verhaal wordt gecombineerd met de vertelling over de opstand van Satan tegen God en zijn verbanning uit de Hemel, samen met andere rebellerende engelen. In eerste instantie lijkt hij een goede, moedige en kundige leider en lijkt zo bijna de held van het verhaal. Geleidelijk wordt hij overgenomen door het Kwaad en aan het eind blijft van hem niets over dan een lelijke slang.
- John Dryden
 - Centrale literaire figuur

- Hofschrijver en steunde Charles II
- Politieke satire: Absalom and Achitopel: waarin het verhaal verteld wordt van Absalom, de ambitieuze zoon van Koning David, die de plaats van zijn vader in wil nemen. Dryden valt hiermee de onwettige zoon van Charles II, de Duke of Monmouth, aan, die aanspraak op de troon denkt te maken.
- Grote bijdrage aan de literaire kritiek: Essay of Dramatic Poesy
- Proza:
 - 1678: The Pilgrim's Progress (from this World to That Wich Is to Come)
 - Geschreven door John Bunyan
 - Allegorie; een beeldspraak waarin abstracte begrippen als personen worden voorgesteld
 - Genre: roman; het kent een plot dat gebaseerd is op de acties en avonturen van personen en hun karakters worden uitgediept.

The Eighteenth Century:

<http://wp.digischool.nl/engels/oefenen/english-literature/the-eighteenth-century/>

- Age of Reason
- Age of Enlightenment
- Gekenmerkt door:
 - Een geloof in rede
 - Groeiend vertrouwen in de wetenschap
 - Grote aandacht voor het verschil tussen goed en fout
 - Beter onderwijs
- Begin van de moderne roman als literair genre
- Twee periodes:
 - The Age of Pope (1700-1798)
 - The Age of Johnson (1740-1798)
- The Age of Pope:
 - Het geloof dat er maar op een manier tot de waarheid van alles gekomen kon worden
 - Het rationele denken had zijn hoogtepunt
 - Rationalisme is een wijze van denken
 - Dichters werden geïnspireerd door schrijvers uit de Romeinse tijd
 - Synoniem: Age of Neoclassicism
 - Poëzie werd geschreven in heroic couplets
 - Aa, bb
 - Voorbeeld: The Rape of the Lock
 - Daniel Defoe
 - 1659-1731
 - Eerste Engelse romanschrijver.
 - Politiek actief
 - Schreef veel pamfletten
 - Werkte als geheim agent voor de regering
 - Boek: Robinson Crusoe
 - Jonathan Swift:
 - Een Geestelijke uit Ierland
 - Politiek geïnteresseerd
 - Boek: Gulliver's Travels (4 verhalen)
 - Een reis naar Lilliput, land van kleine mensen (een satire op Engeland en zijn politiek)
 - Een reis naar Brobdingnag, land van reuzen (menselijke zwakheden werden onder de loep genomen en uitvergroot)
 - Een reis naar Laputa, een vliegend eiland (Filosofen worden hier belachelijk gemaakt en bespot)
 - Een reis naar het land van de Houyhnhnms, wijze nobele paarden. (de basis van de mens, staat in contrast met de rationaliteit en eenvoud van de paarden)
 - De satire in de verhalen is goed verborgen
 - Kinderen vinden het een leuk boek
- The Age of Johnson:
 - Overgang van Neoclassicisme naar de Romantiek / Transition Period

- Kenmerken:
 - Groeiende liefde voor natuur
 - Grotere sympathie voor de arme, gewone mens en kinderen
 - Een terugkeer naar oudere versvormen
 - Groeiende liefde voor oudere poëzie
 - Groeiende interesse in de Engelse geschiedenis
 - Simpeler en natuurlijker taalgebruik
 - Poëzie werd belangrijker:
- Samuel Johnson (1708-1784)
 - Veel bijgedragen aan Engelse literatuur in vorm van poëzie, essays, bibliografieën en literaire kritieken
 - Dictionary of the English Language; dit was het woordenboek
- Samuel Richardson en Henry Fielding:
 - Belangrijkste romanschrijvers
 - Virtue Rewarded: waarin een jong onschuldig plattelandsmeisje haar eer moet verdedigen ten opzichte van haar heer. Dit lukt haar, want zij krijgt de man zo ver dat hij met haar trouwt. Pamela heeft enorm veel invloed gehad op de jeugd in de 18e eeuw. Het heeft generaties lang de relatie tussen man en vrouw bepaald en de manier waarop deze relatie in een roman werd beschreven.
 - Fielding beschrijft zijn karakters door middel van wat ze doen en hoe ze er uit zien. Zijn bekendste roman is *The History of Tom, Jones, A Foundling*. Fielding presenteert hierin een groot aantal verschillende personen, die samen laten zien hoe het leven in de 18e eeuw er uit gezien heeft.

The Romantic Period:

<http://wp.digischool.nl/engels/oefenen/english-literature/the-nineteenth-century/>

- 1914: uitbreken WO1: het begin dat mensen beseften dat er ook een realiteit was naast de romantiek.
- Eerste helft 19^e eeuw: optimisme
- Romantiek: eerste 30 jaar van de 19^e eeuw
- Amerikaanse en Franse revolutie hadden mensen aan het denken gezet, hieruit kwam voort:
 - De natuur als onderwerp van poëzie, en dan met name het samengaan van de mens met de natuur.
 - Een interesse in het bovennatuurlijke.
 - Een terugrijpen op het verleden en oudere poëzie, met name die van de Middeleeuwen en de vroege Renaissance.
 - Interesse in de mens, vooral de eenvoudige mens met weinig onderwijs. Dit ging nauw samen met een interesse in kinderen en dieren.
 - Een groei van natuurlijkheid en een terugkeer van emotie en verbeelding in de poëzie. Dit resulteerde in een meer natuurlijk en eenvoudiger taalgebruik.
 - Een passie voor liefde. Diepe spirituele liefde voor de mens en de wereld, maar ook de gepassioneerde liefde tussen man en vrouw.
- Poëzie:
 - Lyrical Ballads (1798) was het begin van de romantiek
 - Voorbeeld: We are Seven, een gedicht over een ontmoeting met een jong meisje dat op de vraag met hoeveel ze thuis zijn, antwoordt dat ze met zeven zijn. Bij doorvragen blijkt dat een broertje en een zusje overleden zijn, waarop de schrijver aangeeft dat ze met vijf zijn. Het meisje blijft echter volhouden dat ze met zeven zijn.
 - Het gedicht is zo simpel in vorm en inhoud, dat Wordsworth bij publicatie van de ballads veel kritiek kreeg op dit gedicht. Men vond het wel erg simpel.
 - Voorbeeld: The Rime of the Ancient Mariner: een zeeman die de Zuidelijke Zeeën bevaart ten tijde van Koningin Elizabeth. Hij schiet een albatros, een vogel die goede voortekenen met zich meedraagt, dood en roept zo een vloek af over zijn schip. Het schip vaart een behekst gebied in en komt in aanraking met een spookschip waarop De Dood en een slechte vrouw, genaamd Life-in-Death aan het dobbelen zijn, met als inzet de zielen van de bemanning, die inmiddels van dorst aan het sterven zijn. Life-in-Death wint de zeeman die geschoten heeft, waardoor hij niet kan sterven. Na een lange tijd van lijden, is hij eindelijk in staat Gods schepselen weer lief te hebben en wordt hij gered door Engelen. Hij is gedoemd de wereld rond te zwerven om zijn verhaal te vertellen en mensen die hij ontmoet te overtuigen Gods schepselen ook lief te hebben.
- Ook belangrijke dichters: Lord Byron, Percy Bysshe Shelley en John Keats
- Lord Byron:
 - Childe Harold's Pilgrimage:
 - Episch gedicht over de avonturen van een jonge man die door Europa reist en tegelijkertijd ook een satire op de samenleving van London

- **Percy Bysshe Shelley** en **John Keats** schreven beiden voornamelijk lyrische poëzie.
 - **Shelley** zocht schoonheid in het spirituele, die gedeeltelijk verborgen en gedeeltelijk te zien was in aardse dingen.
 - **Keats** was met name geïnteresseerd in concrete schoonheid, zoals deze waar te nemen was in kunst of literatuur.
 - Het verschil tussen deze twee schrijvers is te zien in *Ode to the West Wind* (1819), waarin Shelley de vernietigende invloed van de westenwind in de herfst kleurrijk beschrijft, en *To Autumn*, waarin **Keats** de concrete schoonheid beschrijft van wat hij waarneemt. De liefde voor schoonheid blijft een bron in en boodschap van zijn poëzie
- De Roman in Romantiek:
 - Horror romans waren erg populair rond de eeuwwisseling
 - Er bestonden bibliotheken à meer lezers
- Sir Walter Scott:
 - Wist lezers aan zich te binden met Jane Austin.
 - Voorbeeld van haar romans: *Pride and Prejudice*

The Victorian Age:

<http://wp.digischool.nl/engels/oefenen/english-literature/the-victorian-age/>

- 1837: Koningin Victoria besteeg de troon
- Industriële revolutie zorgde voor verandering in sociale omstandigheden
- Democratie breidde zich uit
- Een periode met vooral proza (vooral de roman)
 - Dit kwam omdat steeds meer mensen leerde lezen
- Belangrijkste Victoriaanse romanschrijvers:
 - Charles Dickens
 - William Makepeace Thackeray
 - George Eliot
 - Thomas Hardy
 - Gezusters Charlotte en Emily Brontë
- Charles Dickens:
 - Groeide op in een arme familie
 - Werkte als kind in een fabriek
 - Werd hulpje van een advocaat
 - Werd journalist
 - *The Pickwick Papers*
 - *A Christmas Carol* is bekend van hem
- William Makepeace Thackeray:
 - Rijke komaf
 - Na dood van zijn vader raakte hij het fortuin snel kwijt
 - *Vanity Fair*; satire op de heersende moraal
- George Eliot:
 - Pseudoniem voor Mary Ann Evans
 - Baseerde werk op filosofie
 - Romans: *Adam Bede*, *The Mill on the Floss*; geeft een gedetailleerde realistische beschrijving van de werking van de hersenen
- Thomas Hardy:
 - Pessimisme verwerkt in het boek
 - Hij zag lijden als essentieels voor de mens
 - *The Return of the Native*
- Emily en Charlotte Brontë:
 - *Jane Eyre* was direct een succes
 - Ze staat in dit boek voor de vrijheid en onafhankelijkheid van de vrouw in de door mannen gedomineerde Victoriaanse maatschappij

- . Poëzie:
 - Voornamelijk religie en sociale en politieke vragen als onderwerp
 - Minder persoonlijk dan de poëzie uit de romantiek
- Grootste dichters:
 - Alfred Lord Tennyson:
 - Veel gedichten over Koning Arthur en de Ridders van de ronde tafel
 - Gedichten met visie op de vooruitgang in de wereld en het sociale leven
 - Robert Browning:
 - Laat gewone scènes uit het dagelijks leven zien
 - Hij woonde in Italië
 - Hij schreef dramatische monologen (My Last Duchess)
 - Psychologisch realisme komt naar voren